

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint.
Nyílt-tér sora 1 korona.

Szőlőink megmunkáltatása.

Ha jelek nem esznek, úgy a hosszantartó hideg időjárást rövidesen tavaszi enyhülés fogja felváltani és aktuális kérdéssé válik, hogy miképpen fogjuk szőlőinket megmunkálni. A helyzet feltétlenül még tavaly óta is súlyosodott. Azóta ismét volt vagy négy sorozás, melynek következtében katonák még érezhetőbben megritkították a munkások számát.

Már pedig a helyzet tavaly is igen súlyos volt ránk szőlőtermelőkre. A szőlőmunka, főleg köves vagy nyirok-talajon elég nagy igényeket támaszt a férfimunkások iránt a kapálás tekintetében, nehogy azt gyerekekre, asszonyra, törődött öreg emberre lehetne bízni. Azért olyan kapósok azután a még javakorabeli férfiak, akik ilyen munka végzésére alkalmasok és bizonyos jártassággal is bírnak benne. Ez a fokozott kereslet nagyon megnövelte ezeknek az embereknek az önértékét és igényét. Vannak főleg homokvidékek, ahol permetező munkást már tavaly sem lehetett drága pénzen kapni, sőt a kiszáradt ezen felül még élelmet is adtak az ilyeneknek, csak hogy magukhoz édesgessék. Ez a „koszt“ csak ráadásfele volt, holott a napszám-bérek emelkedésének jogosságát éppen

a drága étellel szokták a munkások indokolni, (ha ugyan vesződnek az indokolással). A parasztgazda az ilyen kosztot nem sokba veszi. A kiszáradt a készletben lévő élelmiszert (vagy takarmányt) nem értékeli. Éppen azért ő az ilyen kiadást nem veszi számba a munkaköltségnél.

A kaputos emberrel az más. Legtöbbször, ha napszámot akar élelmezni, drága pénzen (gyakran jóval a maximális áron felül) kénytelen tágméretű munkásgyomrok kielégítéséről gondoskodni. Ott bizony egy-egy napikoszt 3—4 és több korona napi készpénzkiadásból jelent, mely a jövődelemkiszámításnál a mérleg nyelvét balra billentheti. Elméletben ez talán ugyanígy állhat a kiszáradt, de a gyakorlatban mégis csak más.

Azután más a munka is a kiszáradt, más a nagyobb gazdaságban. A kisebb szőlőbirtokos, aki saját kezével végzi a szőlőben házínépével együtt a legtöbb szőlőmunkát, az sokkal szigorúbb és követelményesebb pincipális, mint akár egy uradalmi szőlőkezelő. Az a parasztgazda maga is napfelkelte előtt künn van a szőlőjében, a napszám-sát is magával viszi. Ott elől halad a kapával, a permetezővel, a kötözéssel a gazda vagy valami gyorskezü fia vagy neje és a napszámosnak igyekeznie kell, mert különben baj lesz.

Kevesebb az étkezési szünet, este pedig későbbén végződik a munka.

Az az egyénileg kiválasztott munkás, kit a gazda talán 3—4 napon át, míg nála dolgozik, étellel-itallal is bőven ellát, esetleg kétszerannyit végez a kiszáradt, ill. vele együtt, mint a nagy szőlőben, ahol a munkások feletti felügyelet mindig tökéletlen, a serkentésnek kisebb a közvetlen hatása, a sok ember között pedig sok selejtes is akad, aki többet ront, mint használ.

A helybeli munkások hiányán inter-náltak vagy hadifoglyok, illetve a vándormunkások szerzésével segítenek nagyobb gazdaságok. Van azonban ezek körül is több baj a soknál. De míg legalább a hadsereg felügyelete alatt álló munkásoknál a fizetés és élelmezés megvan szigorúan állapítva és legfeljebb munkaidőben támadhatnak a differenciák, addig a vándormunkások néha a leghetlenebb és legszemérmelenebb igényeket támasztják, úgy, hogyha mindazokat felszámítjuk, csak a kézi- munka költsége egy hold szőlőnél közel ezer koronára rugna. Hol van még akkor a rézgálic, a rézkénpor, a raffia, a trágya, a karópotlás stb. kisebb nagyobb kiadások. Ily viszonyok között ne ábrándozzanak se a fogyasztók se a közvetítők olcsó, vagy olcsóbb bor-árakról.

Mulatókhoz.

Hogy tud ma valaki nevetni, kacagni :
mikor Élet várát bontják
s a Halál szekerét tolják ?

Hogy tud ma valaki nevetni, kacagni :
mikor vértől szennyes minden,
tenyérynyi fehér folt sincsen ?

Hogy tud ma valaki nevetni, kacagni :
mikor fűdöklik mindenki,
csak halni kell, meg temetni ?

Hogy tud ma valaki nevetni, kacagni :
mikor ott fenn az égben is
könny van az Ur szemében is ?

Hogy tud ma valaki nevetni, kacagni :
mikor ha mindenki nap nap után sirna,
még akkor se jutna könny mindegyik sirra.
Sok millió sirra...

Vértessy Gyula.

**

A szerző, kir. tanácsos, Veszprém megye tanfelügyelője engedelmével hozzuk a „Het“ben megjelent verset.

Itt a tavasz.

Végre itt a március, itt a tavasz. Ennek az eljövételét vártuk egész télen, jól fűtött szobában, a szokásos téli örömeink között, aminő a disznótör, kalács és farsangi fánk-sütés. A kikelet hónapjának beköszöntése nagyon szép és kedves volt: úgy havazott, mint a legderekabb decemberben és hóembert csinálhattunk magunknak, ha netán emberhiányban szenvedtünk volna. A kikelet hónapjának ebben a remek napjaiban még mindig kieszik az utonjáró vándort százforintos csizmájából a farkasok és még

mindig vannak olyanok, akiknek tetszik a szabadban való tartózkodás és megfagynak, akik nem tudnak egykönnyen bucsut mondani a tél örömeinek.

A kegyes márciusi napsugár gyönyörűen török meg a Balaton sima jégtükrén, ahol a tavasz királynője téli kosztümben korcsolyázik és vörös orrát olykor-olykor a melegedőbe dugja be, ahol elegáns ifjak harmadévi vicekkel mulattatják. A jégbordák szüretje még folyton tart és nagy társzeke-rek szén helyett nyikorogva hordják a jeget, hogy a küszöbön levő meleg napokban hideg italokkal hűsithessük magunkat. A jéggyári részvények ára tetemesen leszállott a kemény tél beálltával jelöl annak, hogy a tavasz e pompás napjaiban még bőséges jégtermésünk és így nem lesz kelete a — jégműnek.

A tél kedves madarai, a varjak, még mindig körünkben időznek és havas virányainkat nagyon alkalmasnak találják a további tartózkodásra is. Ezek a csunya madarak ugyanis azt tartják, amit a leányok és asszonyok, hogy a márciusi hó szépit és a megdrágult szépítőszerek hiányában most a kitűnő hatású márciusi hóban mosakodnak. Ha így tart az idő, valószínű, hogy nagypénteken még hóban mossa meg a holló a fiát és ez a világ kigyót, békát nem fog ránk kiáltani, mert a kigyók és békák a kánikula beérkezéig téli álmukaf alusszák a medvével együtt, amely most fordult a másik oldalára, mert a medvének két oldala van.

Nagyon okos intézkedésnek mondható, hogy a tavasz nem köszöntött reánk hirtelen forrósággal, égi háborúval, miután a háborúból a földön mostanában elég volt.

Mondhatjuk, hogy a tavasz észrevétlenül lopakodott be hozzánk és ha nem tudnánk, hogy március a kikelet hónapja, azt kellene hinnünk, hogy még a télen vagyunk. Igaz? Persze, hogy igaz.

Mindazonáltal érthetetlen, hogy a szőlőmunkás nép nem akar a tavaszi hónap megérkezéséről tudomást venni és még most is a szobában tartózkodik valószínűleg meglehetősen arról, hogy itt a tavasz. Ez annak tulajdonítható, hogy a kevesebb műveltségű emberek házában nincs kalendárium és így nem tudják, hogy mikor kell metszeni s hogy e hónapban jönnek majd elő Sándor, József, Benedek, akik zsákkal hozzák a meleget.

A fecske, a gólya és egyéb költöző madarak már tán itthon is volnának, de még nem mutatkoztak, valószínűleg azért, mert a határrendőrség az utleveleiket nem találta rendben vagy élelmiszergyűjtyeiket még nem kapták meg. A tavaszhirodító verklis csupán azért nem mutatkozott az udvarunkon meredő hóhegy tetején, mert a sipládája tüdőcsucshurotos lett és most a sanatóriumban ápolják, mialatt a verklis bácsi leüli a jó hüvösön azt a néhány hetet, amit árdragításért rámértek.

A kis Erzsébet ligetünk már benépesült. A tavaszi költők kikeletosztaga naponkint hadgyakorlatot tart a fák alatt, a bokrok között és bicskával segítenek a rügynek, hogy kipattanjon. Az első zöldség legközelebb megjelenik a Tapolczai Lapokban holmi polémia alakjában. Szóval itt a tavasz, észrevétlenül betoppant hozzánk a kikelet, amikor például e cudar időjárás ellen mi is kikelhetünk.

Adakozzunk a tapolczai Erzsébet-korházban ápolt hős katonáink javára!

Van-e téli fagykár a szőlőkben és gyümölcsfákban?

Az idei tél rendkívüli szigorú, kegyetlen hidegével már-már akkor köszöntött reánk, midőn azt hittük, hogy nem is lesz telünk. Január közepén az enyhe esős napok után hirtelen hóesés, majd szokatlanul hideg napok köszöntöttek reánk, amelyek február első heteiben nemcsak éjjel, hanem nappal is állandóan 14—16 fokos dermesztő hideggel gyötörték az embert. Az ezt megelőző hóesés a sok csapadékot kapott őszi vetésekre jó takaróul jött, azonban a további hóesés már a szeles időben aránytalan elosztást nyert, ugyannyira, hogy voltak földek és szőlők, amelyekben 30—40 centiméteres hótakaró volt, viszont voltak olyanok is, amelyekről az erős szél a havat teljesen lesöpörte. A szőlőnövény a 18—20 C fokos hideget is veszély nélkül kiállja. Sajnos azonban, hogy a február eleji hidegek 24—26 fokosak voltak, amely már jóval felülhaladja a szőlőnövény hideget eltűrő természetét. Ez a hideg annak idején országos volt, sőt egyes helyeken még a mi vidékünkön volt hidegnek is nagyobb fokú hideg volt.

Érdeklődünk, hogy a téli fagy mily hatással volt szőlőinkre és gyümölcsfáinkra. Az eddigi tapasztalatok igen eltérők. A fagykár mérve a szőlők fekvése, beérése és az egyes fajták minősége szerint váltakozik. De nem kisebb hatással volt ama körülmény sem, hogy a szőlőt hó födte-e, vagy szabadon, takaratlanul állott.

Jóllehet a fagykár mérvét most még határozottan megállapítani alig tudják a gazdák, de hogy a rendkívüli hideg időjárás nem mulott el nyom nélkül szőlőink fölött, az kétségtelen. Bárha csalódnánk eddigi észlelésünkben.

Beszéltünk szőlősgazdákkal, akik egyes vágók teljes elfagyásáról panaszkodnak, ugyanott másfajta szőlő alig szenvedett fagykárt. Vannak, akik az alant fekvő szőlőkre panaszkodnak, itt talán a beérés gyengébb foka lehet a kár oka.

Egyébként addig nem mondhatunk ítéletet, míg a fakadás ideje elérkezik. Hiszen ha a hajtások szeméi el is fagytak volna, azt az új hajtások, mint azt az 1913-iki április 13-án volt fagy alkalmával tapasztaltuk pótolják, mert még mindig kielégítő, sőt egyes helyeken jó termést hoztak.

A földolog, hogy maga a tőkefej ne szenvedett legyen a hidegtől, mert ez már valóban nagy csapás volna a gazdákra. A tőkének legérzékenyebb része a tápanyag továbbállítására szolgáló tőkényak. Több oldalról kaptunk a szőlősgazdáktól panaszt a szőlőfagykáról, azonban azt hisszük a véleményadásra még nem érkezett el az idő, várjuk be, míg az időjárás annyira fölmelegedik, hogy a szőlőnövényt életre serkentti, addig pedig ne kürtöljük szét indokolatlan panaszunkat, elég keserű és korai lesz akkor is elviselnünk a csapást, amidőn annak igazságáról kell meggyőződnünk. Bárha csalódnánk és kellemesen csalódnának mindazok, akik idő előtt és a pesszimista szemével szemlélték szőlőjüket.

Mint halljuk azonban, a fagy tetemes kárt okozott az állami fűiskola fiatal oltványiban. Itt sok ezer fiatal oltvány lett a fagy áldozata. A nagyobb gyümölcsfákban okozott kártételről is korai még nyilatkozni. Annyit azonban a nagy hidegek útján bizonyára elértünk, hogy nem lesz oly sok és nagymennyiségű pusztító rovar, mint a megelőző években, mert a fagy ezeket is meggyérítette, — úgy a szőlő, mint a gyümölcsfák kártevőit.

Községi gyűlés.

Tapolcza negyközség képviselőtestülete folyó hó 4-én gyűlést tartott.

Az illetőségi ügyek során elutasítja Goldberger testvérek tapolcai illetőségét.

Tudomásul veszi a rendőrbiztos személyi pótléka és az erdőőr drágasági pótléka tárgyában kelt, jóváhagyott községi határozatokat.

A póstán érkezett ajánlott és pénzesküldemények átvételére a főjegyző és községbíró, illetőleg pénztáros bizatnak meg.

Tudomásul veszi a vasúti pályaudvaron furt artézi kút engedélyezését.

Megengedi a képviselőtestület, hogy a mogyoróshelyi út javítására az érdekeltek köz munkájukat leróhassák.

A folyó évben megejtendő községi választásokhoz szükséges választók névjegyzékének összeállításához Kardos Mór, Korcz József, Mojzer Endre és Takács Ferenc megválasztottak.

Kiutalja a hóhányási költséget azzal, hogy az 1916. évi számadásban is mintegy 300 korona lesz elszámolandó, a többi pedig az idei számadásban; a jövőre nézve pedig utasítatik az előjáróság, hogy ily tömeges hóhányási munkálatokhoz a köz-ért rendelje ingyenesen.

A rekvirált termények száradási súlyvesztésének értékét, míg azt a Haditermény a többi felmerült költséggel együtt megtéríti, a községi pénztár terhére kiutalja.

Átírta a Ganz-féle V. R. T. az üzembérlet kezdő napjának megállapítása és a negyven ezer koronából még ki nem fizetett összeg kiutalása iránt, melyre a képviselőtestület elhatározza, hogy: az üzembérlet kezdőnapjával 1917. január 1-je megállapítatik, azonban az átírat más. dik részében — a kamat megtérítés ügyében — kívántaknak nem tesz eleget a képviselőtestület, mert csak az eddig felvett 84.406 korona után fizet kamatot a község, — így kamatmegtakarítás esete fenn nem áll, — hajlandó azonban a képviselőtestület, ha a Ganznak bizonyos összegre szüksége van — fizetni, de a teljes összeget csak a végleges átadáskor fizeti ki.

Ugyancsak a Ganz Rt.-nak az 1000 korona büntetés törzése ügyében érkezett átíratára elhatározza a képviselőtestület, hogy megmarad már ez ügyben hozott ama határozata mellett, hogy a Rt. a hiányos világítás miatt, 1000 korona büntetést, illetőleg kártérítést fizessen.

Neményi Géza azon esetről kifolyólag, hogy a múlt héten idegen helyre munkások szerződéses dobszóval kihirdetett, kérdezi, vajjon tartozik-e a község ily dolgot doboltatni.

Főjegyző előadja, hogy a szolgák már régebben történt meghagyás ellenére dobolták azt ki, s emiatt meg is büntették őket.

A legelő tüskeirtási költsége beszédését határozza, amely összeg a jövő évi nagyobb mérvű irtás költségeire fordítandó.

Kardos Mór előadja, hogy a balatonparti vasút reggeli vonatának beszüntetésével a piac és a kereskedelem sokat vesztett és a polgári iskolák vidéki tanulói sem jöhetnek így be, indítványozza, hogy kérvényezze a község a jelzett vonat visszaállítását. Az indítványt a képviselőtestület elfogadja azzal, hogy a két polgári iskola igazgatósága is keressék meg hasonló beadvány szerkesztésére és egyben az ügy pártolására a máv tapolczai főnökét is felkéri.

1000 új mintájú
művészlap
raktárra érkezett
Löwy B. könyvkereskedése.

HIREK.

A jubilációk.

A jubilálás mindig olyasfélével juttat eszembe: az emberek érdemül magasztalják, ha valaki közülük a huszonöt, vagy az ötven évet valamely pályán megért. Pedig ez talán nem is érdem, hanem a gondviselő Isten adománya annak az embernek, akinek huszonöt évet engedélyezett a munkálkodására — megélhetéséért.

Majd mindig azt az embert jubiláljuk, akinek az élet kedvezett, akinek a munkálkodása eredményes volt, akinek a névnapját is számon tartjuk. A szegények nyomorának éveit nem számoljuk; nem tartjuk számon, hogy mikor jubilálja a huszonöt éves szegénységét az az őszhajú asszony, akinek a nyomor, a nélkülözés lett az osztályrésze. És talán ha figyelmeztetne bennünket a szegénység ez asszonya, mikor könnyezve, alázatosan kézcsockra hajol: most tesznek velem huszonötödik éve jót, — szánakoznánk rajta és mondanánk: szegény asszony... az élet csak ilyen, az egyik szegény, a másik gazdag... azért, akinek van, annak kötelessége adni annak, akinek nincs. És talán vele könnyeznánk, vele sírnánk, mert vele élünk...

Talán... De másképp van. Nem annyira magától értetődő a jöttevésünk. A gazdag nem mindig ad, nem mindig érzi azt, amit éreznie kellene. Oly kevés az ember, ki vele könnyezik a szegénnyel, oly kevés, akinek a pénz aranya, ezüstje, vasa, nem zárja el a lelkét. A legtöbb azt mondja: az igazi szegénység nem magától jó; talán lusta volt, talán könnyelmű volt és azért nem ment semmire. És e megállapítás után nem nyújtják oda, segítségre kezüket.

Tisztelnünk, bocsúlunk kell azokat, kik vele könnyeznek a szegénnyel, mert benne az „emberre” ismerünk. Arra az emberre, amilyennek mindönknek lenni kellene. Meg kell becsülnünk azokat, kik vagyonukból adnak annak, akinek nincs; akik idejükből, életüknek óráiból a jöttetekre szánnak; akik felkeresik a szegénységet a földet, alacsony szobákban, hogy biztatást, vigaszt vigyenek oda, ahol csüggedés van. Tisztelnünk kell azokat, akiknek van bátorságuk, van annyi áldozatkészségük, hogy kérni tudnak a szegényeknek a — gazdagoktól is.

Jubilálnak. Ünneplik az Asszonyt, ki huszonöt éve elnöke a jótékony nők egyletének; ünneplik a tisztársait, kik vele tartottak a jöttevésben. Huszonöt évi háládatlan társadalmi szereplés után üdvözlők azokat, kik a szegénység örökéleteiből huszonöt évet könnyek felszárításában, nyomor enyhítésében töltöttek.

„A szegények mindig veletek maradnak” — hangzik felénk. Kétségtelen, hogy ép oly igaz ma, mint volt kétezer évvel ezelőtt. De talán nem lesz még kétezer évig igaz. A jószívűség, az emberszeretet alkotásai törlik le a szegények arcáról a nyomor vonásait. Abból az áldásos munkából, mely a szegénység örökéleteit akarja meg rövidíteni, mely a szegények éveit akarja és tette huszonöt éven át elviselhetőbbé, — vette ki részét Pollák Adolfné, az izr. nőegylet elnöke, az ő munkatársával.

Az emberek még a szegénységet is, még a jótékonyt is felekezetekre tagolták. Minden felekezettel a maga szegényein akar segíteni. De mind egyforma szeretettel hirdeti. A szeretetben, a jöttevésben, az emberség érzésében egyet vallanak, egyet hisznek az emberek. Ebből a közös érzésből fakad a melegség, mellyel az egyik felekezeti jótékony egyletéhez fordulunk üdvözlésünkkel, az ünnepsége napján.

Halálozás. Rádóczi Boda Istvánné, született Simor Katalin, folyó hó 6-án, életének 75 éves korában, Veszprémben meghalt. A megboldogultban *Békeffy István* di-szei földbirtokos anyósát gyászolja.

Haláloz Gyömörey vármegye törvényszék korában helyezett sarkiterben birtokos, jegyző is

Miniszter és balatonyos hogy az jogosító iskola V amely a fokmérője elvégzése felügyelő kell a ta gálatot t után vég országgyű A vallás a tapolczai népiszkola miniszteri czái rom. ki. A zár munkaidő ban megt tanévben elemi is Beke időt osztályt v körülmény mert a r náltak.

Szép e zr. hitkö ökantor. zetésevel, elnökeiből üdvözlők kántori m gyűlés r Egyuttal dékut ad jeléül.

Jótéko Tapolczai Kereszt t Az Erzsé jószívű p még jobb besült hős mes célra dajat bár sokan va

Ünnep Izr. Nőeg át lelkes, Áldásos r ötödikéne ság arra üdvözlők lita isko ülés, mel agilis en működő célra veze körültreki jótékony felett. A több faj alatt; a mának a szántak.

Közgy oltó Tes délután termében mult évi rancsnok szervezés

Betöré eddig ke Eitner 2 házába, rényét s Az elvitt korona. nyomozz

Halálozás. Gyömörei és teólvári dr. Gyömörey Vince köz- és váltóügyvéd, Zalavármegye volt főjegyzője, nyugalmazott törvényszéki elnök, földbirtokos 82 éves korában meghalt. Mult vasárnap délután helyezték örök nyugalomra az ukki katolikus sírkertben. Az elhunytban Takács Jenő földbirtokos, nyugalomba vonult tapolczai közjegyző is rokonát gyászolja.

Ministeri iskolafelügyelő a tapolczai és balatonfüredi járásokban. Tudvalevő, hogy az országgyűlési képviselőválasztásra jogosító minősítések egyike az elemi népiskola VI. osztályának sikeres elvégzése, amely a népműveltség átlagos mértékének fokmérője. Az elemi iskola VI. osztályának elvégzése után, megbízott ministeri iskolafelügyelő jelenlétében külön záróvizsgálaton kell a tanulóknak elemi érettségükről vizsgálatot tenni, amelynek sikeres elvégzése után végbizonysítványt kapnak, amely őket országgyűlési képviselőválasztásra jogosítja. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter a tapolczai és balatonfüredi járások elemi népiskolái VI. osztályainak záróvizsgálataira ministeri megbízottal *Szigethy Ödön* tapolczai rom. kath. elemi iskolai tanítót küldte ki. A záróvizsgálatok, — tekintve a szorgos munkaidőt — még április és május hónapban megtartatnak. A két járásban a folyó tanévben mintegy 100 tanuló jelentkezett az elemi iskolák eme érettségi vizsgálatára. Beke időben 400—500 szokott lenni a VI. osztályt végzett tanulók száma, de a háborús körülmények ezek számát is megapaszították, mert a nagyobb tanulókat munkára használták.

Szép elismerésben részesült a Tapolczai zr. hitközség részéről *Grünberger Bernát* önkéntes. *Dr. Fischer Gyula* hitk. elnök vezetésével, a község különböző egyleteinek elnökeiből álló küldöttség kereste fel, hogy üdvözölje a több mint egy negyedszázados kántori működése alkalmából és hogy a közgyűlés részvétét tolmácsolja a gyászban. Együttal a hitközség nagyobb összegű ajánlásokat adott át a jubilánsnak elismerése jeléül.

Jótekonyság. *Özv. Törekly Józsefné* urnó Tapolczáról, 500 koronát adott a Vörös-Kereszt tapolczai fiókjának nemes céljaira. Az Erzsébet kórházat fenntartó egyesület, a jószívű polgárrasszony e szép adományával, még jobban megfelelhet hivatásának: a sebesült hős katonáink gyógyításának. A nemes célra adakozó polgárrasszony szép példáját bárcsak sokan követnék, mert hisz sokan vannak, kik megtehetnék.

Ünnepi ülés. A Tapolczai Jótekonycélú Izr. Nőegyletnek már egy negyedszázadon át lelkes, ügybuzgó vezetője *Pollák Adolfné*. Áldásos munkálkodásban töltött évek huszonötödikének alkalmát használta fel egy bizottság arra, hogy a jószívű elnök-asszonyt üdvözölje. Ma délelőtt 11 órakor, az izraelita iskola nagytermében lesz az ünnepi ülés, melynek keretében ünneplik az egylet agilis elnökét és az ugyancsak huszonöt éve működő tisztársait. A jótekonyi intézmények célravezető irányítása nem csekély tapintatot, körültekintést igényel, amelynek a nevezett jótekonyi egyesület elnöke mindenkor megfelelt. Az ünnepeltnek sok szenvedést, még több fájdalmat enyhítettek a huszonöt év alatt; a megérdemelt elismerésnek rövid a mának az a felőljaja, melyet az üdvözlésre szántak.

Közgyűlés. A Tapolczai Önkéntes Tüzoltó Testület évi rendes közgyűlését ma délután 2 órakor tartja a taktanya tanács-termében, a következő tárgyakban: 1. A mult évi jegyzőkönyv felolvasása, 2. Párancsnok évi jelentése, 3. Az egylet újbóli szervezése, 4. Netáni indítványok.

Betörés Sümegen. A mult héten Sümegen, eddig kézre nem került tettesek, betörték Eitner Zsigmond országgyűlési képviselő házába, feltörték a képviselő nejének szekrényét s onnan több értékes ékszert elloptak. Az elvitt ékszerek értéke mintegy 18 ezer korona. A csendőrség a betörőket erélyesen nyomozza.

Vármegyei rendkívüli közgyűlés. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága folyó évi március hó 13. napján d. e. 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart, a következő tárgyakban. 1. A m. kir. pénzügyminiszter ur 143994—1917. sz. rendelete alapján a jövedelemadó elsőfoku megállapítására az 1909. X. tcikk 55. § a értelmében alakítandó adófelszámolási bizottságok tagjainak és póttagjainak megválasztása. 2. A zalamegyei molnár szövetségnek kérelme a vámörlési díj és a porzási százalék felemelése iránt. Az állandó választmányi ülés ugyanazon napon d. e. fél 11 órakor fog a jelzett tárgyakban megtartani.

A földek megmivelése kötelesség. A földmivelési miniszter felhívást intézett Zalavármegye alispáni hivatalához, amelyben elrendeli, hogy a vármegye kötelezze a fölmentett gazdákat, hogy saját földjeiket minél gyorsabban míveljék meg, hogy azután a más földjének megmunkálásához foghassanak. Aki hazafias kötelességének teljesítését elhanyagolná, rögtön bevonulni tartozik. Ezenkívül legközelebbi rendelet fog megjelenni, amely rendkívüli szigorú büntetés terhével tiltja meg, hogy földjét bárki is műveletlenül hagyja.

A fagyott burgonya is élvezhető. A fagyott burgonyát eddig, mint emberi táplálkozásra hasznavehetlent, a szemétre dobták, vagy legjobb esetben, olcsó pénzen megszerezve, állatok etetésére használták. Teves azonban az az általános hit, hogy a fagyos krumplit nem lehetne újra élvezhetővé tenni. Az eljárás igen egyszerű. A fagyott megcsipett, vagy akár kőkeményre fagyott krumplit hideg helyen kell tartani, hogy fel ne engedjen. Használat előtt hideg vízbe tesszük és a fagyás fokához képest 10 — 12 óráig abba hagyjuk. A vizet 1—2 szer meglehet ujítani. Aztán kivesszük a burgonyát a hideg vízből és hámozás nélkül héjában megfőzzük. A fagyot krumpli elveszti a vízben edeskes ízét és sem izre, sem tápláló értékre nézve nem különbözik a jó krumplitól.

Ismét soroztak a hét három napján és hangos volt a fő utca a 26 tól, 45 éveket számláló ujoncköztől. Volt ki **egyik szemével** mevetett, a másikkal sirt, de a **szájával** mindegyik valamit keserűt káromkodott és ennek a szomorúságnak, hogy katona lettem, itt kell hagynom mindent, családot, házat, földet, már most megmutatkozott a nagy gyűlölködő ereje a kifakadásban: verje meg az Isten az ellenségeinket, mert hogy nekünk is el kell mennünk, de majd segítünk is neki **verni**. Azután belétörődtek a változhatlanba: katona lettem, mert **muszáj**, mint ahogy muszáj **vetni**, hogy ehessünk, **élhessünk**. De megvizsgálatódtak sokan testileg is: jól felöntve a négykoronás borokból és vig. nő-tákkal köszöntötték a hetedszeri sorozás pántlikáját.

Ki lesz az új alispán? A vármegyei törvényhatósági bizottsági tagok körében már megindultak a kombinációk az alispáni szék betöltésére. Az utóbbi napokban három név került forgalomba: **Kolbenschlag Béla** vármegyei főjegyző, **Malatinszky Ferenc** szentgróti és **Pálffy László** pacsai főszolgabíráké. Amint a hangulatból már most meg lehet állapítani, a törvényhatósági bizottsági tagoknak és a vármegye közönségének legnagyobb része a három jelölt közül Kolbenschlag Béla főjegyzőt látja legszívesebben az alispáni székben, aki érdemes régi főtisztviselője a vármegyének s akinek érdemei az egész megyében közzismertek. Az alispáni állás betöltése végett néhány héten belül rendkívüli megyegyűlés lesz.

Előkészületek a nyári időszámításra. A belügyminiszter leiratban értesítette Zalavármegyet, hogy a nyári időszámítás elrendelése a legközelebbi időpontban várható. Ennek következtében a miniszter felhívja a hatóságokat, hogy erre vonatkozólag minden intézkedést tegyenek meg. A különleges intézkedésekre a záróra szempontjából van szükség. A nyári időszámítás április elsején veszi kezdetét és október elsejéig tart. A menetrendekben, úgy a hivatali órákban a megváltoztatott időszámítás semmi változást

nem hoz. A változás a háztartásban sem okoz nagyobb zavart, legfeljebb a későn kelőknek kell egy órával frisebbnek lenniök. Leginkább érezhető azonban a korai időszámítás az iskolákban, különösen az április és szeptember hónapokban, amidőn a korábbi egy óra miatt sok tanuló, mint a mult évi tapasztalat bizonyítja, későn jelenik meg a tanításon.

Kellemetlen meglepetés érte a mult héten azokat, akik hatósági lisztet fogyasztanak. Ugyanis a közlemezési diktátor Zalavármegye ellátatlanainak lisztszükségletét 47 százalékra szállította le, s így a mult héten már e rendelet értelmében adták ki a hatósági lisztadagokat, érthető zugolódást okozván azok között, akik innen szerzik be lisztszükségletüket. Érdeklődtünk a dolog iránt s illetékes helyről azt az értesítést nyertük, hogy a hatóság a fent említett rendelet értelmében járt el, s hogy meddig tart ez az állapot, az bizonytalan, de az is kétségtelen, hogy ez a helyzet talán még sem maradhat sokáig, hiszen nem is volna igazságos, mert akkor azok, akik el vannak látva, nem érzik a rendelkezés súlyát. Ezek legyenek tehát segítségére azoknak, akiket a jelzett rendelet érint. Ezt kívánja, különösen ma, az egyenlő elbánás, az igazság. Szomorú vigasztalás a dologban az, hogy a szomszéd balatonfüredi járásban már két hónap óta hasonló adagot kapnak az ellátatlanok, amennyit nálunk ez újabb rendelet szerint kapnak a hatósági lisztet élvezők.

A Balaton Velencéje. Siófok fürdőt megvásárolta a Budapesti Takarékpénztár és Zalogköcsön Részvénytársaság. Az új tulajdonos oly tervet dolgoztatott ki a fürdőtelep fejlesztésére, amely Siófokot Európa legmodernebb fürdőhelyévé varázsolja. A terv szerint a társaság a Balaton vizén cölöpökre helyezett villákat, vendéglőket, sporttelepeket is létesít, úgy, hogy Siófok a Balaton Velencéje lesz. A nagyszabású tervek kivitelét még az idén megkezdik.

Áprilisban vonulnak be a 18 éves tanulók. A vallás és közoktatásügyi miniszter a hadvezetőséggel történt megállapodás szerint azoknak az 1899 évben született és legutóbbi szemlén alkalmasnak talált főgimnáziumi, főreáliskolai, felsőkereskedelmi iskolai és tanítóképzőintézetű növendékeknek, kik a nevezett intézetek utolsó előtti évfolyamát látogatják, f. évi április 18 án kell bevonulniok, hogy az utolsó évfolyam vizsgálatára elkészülhessenek, azt letehessek és érettségi bizonyítványt, illetőleg tanítói oklevelüket megszerezhessék.

A Dunántul szénellátása. Az ipari és mezőgazdasági üzemek, valamint a nagyközönség sajnos tapasztalják, hogy a Dunántulnak trifaili szénrel való ellátásában óriási akadályok merültek fel. A tarthatatlan állapotok orvoslására a mult héten Nagykanizsán megtették a kezdeményező lépéseket. A polgármester elnöklete alatt a Dunántul nagyobb szénfogyasztói gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy az összes érdekelt megyék illetékes tényezőit fölkeresik, hogy egy monstre-küldöttség útján kérjék fel Tisza István gróf miniszterelnököt, hogy eszközölje ki az osztrák közmunkaügyi miniszternél a stájer határhoz közel fekvő dunántuli vármegyéknek stájer szénrel való ellátását.

Megadóztatják az utazást. A vasúti utazás megadóztatásáról beszélnek. Az adó a menetjegy 10—15 százaléka lenne, melyet a menetdíjjal szednek be. Németországban az új adónem már életbe is lépett s a kulcs a kocsiostályok szerint változik.

Leszedik a rézkilincseket. A honvédelmi miniszter rendelete értelmében a magánépületek sárga-vörösréz és bronz kilincseit kilincsrózsákat, és kilincslukpajzsokat hadicélokra kell átengedni. Helyettük póttanyagból készült vereteket fognak felszerelni, melyért kártérítést a felek nem kapnak.

Pártoljuk a Vörös-Kereszt Egyletet!

Nyilvános köszönet. — A Vörös-Kereszt Egyesület tapolcai fiókja emberbaráti céljaira adakozni kegyesek voltak: özv. *Töreky Józsefné* urnó 500 koronát; *Berger Vilmos* ur 20 koronát; *Lóke Árpád*, *Mojzer Endre* és *Weiler Kálmán* urak 20—20 korona szakértői díjukat; özv. *Borbély Jánosné* urnó Hegymagasról 10 koronát; a 31. honv. gy. ezred 1 századának tisztikara vitás kártyanyereség címén 7 koronát. A kegyes adakozók fogadják hálás köszönetünket

Az Elnökség.

Német katonák jönnek Tapolczára, így beszéltek ezt az egész városban a múlt héten. Mert hogy a Dunántúlon még nem volt háború, itt még van minden, hát azért jönnek ide a poroszok. Már sokan azt is tudták, hogy melyik ezrednek lesz Tapolczán az állomása, sokan már azt is tudták, hogy a tisztek „jó pártik”. Ezerötszázat emlegettek; inkább ennyi gyalogos jöjjön, mint lovasok, mondották azok, kik féltették a szénájukat. Ne jöjjön semmiféle katona, mondották azok, kik szintén a „szénájuk” féltették. Így három pártra szakadt a város közönsége: bakák jönnek, vagy a sümegi tűzerek, vagy „nem köll semmi katona, úgy is drága minden” — véleményűek. Amint nem mutatkozik, az utóbbi csoport kívánsága teljesült; a lányok csak rosszul álmodtak.

Tolvaj katonaszökevények. Folyó hó 6-án, a tapolczai vasuti állomáson, *Keszely Lajosné* díszeli lakostól ellopták ezer koronáról szóló takarékpénztári könyvét és 90 korona készpénzt. A tetteseket *Buzics József* csendőrmester és *Damsa János* szakaszvezető elfogta. Hárman tartották érdemesnek a tapolczai kirándulást: *Kucséra Károly* honvéd, *Duns Ferenc* tűzér és *Szabó Kálmán* népfelkelő, budapesti lakosok. Mind a három katonaszökevény.

Szőlőink megmetszése. Nagy gondot ad a gazdáknak az idén a metszés. A hosszúra kinyúló tél hátráltatja a munkákat, így nagyon sürgős lesz egyszerre minden munka a tavasz beköszöntével. A tél folyamán is sok szőlőt megmetszettek, de midőn beállt a hideg és havas tél, aggodalomra adott okot a megmetszett szőlő tulajdonosainak, mert nálunk közvetlenül a rügy felett, melyet mint termőt hagynak meg, vágják el a vesszőt és nem hagynak „tartalék szemeket”. Már máskor márius elején a szőlőink mind meg voltak metszve, hol vagyunk most? A metszést rendszeren a nyitogatás előzte meg. Az idén valószínű a nyitogatás helyett csak pirkálnak majd és a nyitogatás elmarad későbbre, április hó közepéig is, vagyis addig, míg a talaj nem gázosul, s így egy kapálást is meg lehet menteni, sőt előnyt is, mert a töke korai nedvkeringését némileg megakasztja, s így a korai tavasszal jövő gyengébb fagyok nem találnak olyan fejlett rügyekre. — Régi rossz szokás a vidékünkön, hogy a metszésnél nem ügyelnek arra, hogy a metszlap a csapon mely irányba esik, s legtöbbször a rügyre vezet a nedvességet, ami még azon esetben is káros, ha fagy nem veszélyeztet a szőlőket, mert a sok nedvesség által a csapon levő felső rügy teljesen elpusztul.

A fővárosba utazók figyelmébe. A hatóságok szigorú parancsot kaptak, hogy minden ismeretlent, aki polgári ruhát visel, igazoltassanak s amennyiben az illető nem tudná okirattal kimutatni, hogy az eddigi sorozatokon nem vált be, vagy föl van mentve, adják át a legközelebbi hadkiegészítő parancsnokságnak. A fővárosban már megkezdtek az ellenőrzést, ami sok polgárnak már kellemetlenségeket okozott. Akik tehát Budapestre utaznak, azok a maguk érdekében cselekszenek, ha katonai mentesítő irataikat magukkal viszik.

Kiadó

külön bejáratu, butorozott szoba, *Domaniczky Sándornál*.

KÖZSEGHÁZABÓL.

126.—1917. szám.

Hirdetmény.

A községi választók névjegyzéke öt napon át, vagyis 1917. évi március hó 12 től, 16 g a község házában közszemlére kitétetik.

A hivatalos órák alatt az érdekeltek megtekinthetik s netáni észrevételeiket, további öt napon át a községi eljárásághoz beadhatják.

Tapolcza, 1917. március 10.

Németh Jenő
nagyközségi jegyző.

Gyóry János
bíró.

Eladó szőlőkaró!

Négy éves, egy évig a földben volt

4 és 5 sukros karó,

ezrenkint 90 és 110 koronáért, a feladó vasuti állomásra szállítva, eladó előzetes készpénzfizetés mellett.

Megrendelhető

Ernst Hugónál,
Tapolcza, Csány utca 7.

5 hold

szántóföld bérbe adó özv. *Csendes Józsefné* nál.

Eladó ház.

Mersits József féle ház *Kossuth Lajos* utca 22. szám alatt azonnal eladó, bővebbet *Saruga Antalnál*, *Bacsányi* utca 1 szám.

Badacsonytomajon
jőforgalmu

vendéglő

italmérés joggal és a hozzátartozó szőlővel, vagy anélkül is, szabadkézből eladó. Érdeklődni lehet a badacsonytomaji közs. jegyzőnél.

Pekingi kacsa

tojásokra, darabonként 1 korona. Előjegyzéseket elfogad és márc. 15-től szállít *Bozay Jánosné* Halastópuszta, Tapolcza.

Eladó

egy jókarban levő fedeleles kocsi.

Cím a kiadóhivatalban.

A Viola utcában levő

háza mat

és a gátvereti öt napi szántóföldemet eladom.

Özv. *Zsinkó Istvánné*.

Gazdasági kocsis és tehenes felvétetik

özv. *Csendes Józsefné* nál

Eladó

szabadkézből a vasut felé levő *Steinberger* fél ház. (Szent István utca 7)

Felvilágosítást nyújt

2—2

Pollák Mózes.

4000 kéve szép hosszú

balatoni nád

van eladó *Kővágóórsön*, özv. *Czuppon Sándornénál*.

A *Szent György-hegy* keleti részén — *Kisapáti* község határában fekvő 2483 □-öl területű — gondozott és jól termő fiatal

oltvány szőlő

egydarabban, esetleg parcellázva, két vagy három darabban is eladó Bővebbet szóval, vagy levéltől a tulajdonosnál, *Keszthely*, *Rákóczi*-ut 84. szám alatt tudhatni meg.

Thury László
ny. m. kir. adótárnok.

Eladó szőlő.

A *mogyorósi* hegyen egy 4 holdas kiváló jó karban és legjobb termésben levő, teljesen betrágyázott oltvány-szőlő szabad kézből jutányos árban eladó. Rajta présház, boros pince, saját kút és istálló. A vevők értekezhetnek az *Irgalmas Nővérek* főnökségénél.

Nyomatott
LÓWY B. könyvnyomdájában,
Tapolcza.